

Metodické usmernenie

Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

č. 3639/2019/oDK-1

**o postupe zarad'ovania referenčných údajov do zoznamu referenčných údajov vo väzbe na
referenčné registre a vykonávania postupov pri referencovaní**

Bratislava 2019

Prvá časť

Účel a rozsah použitia

§ 1

Predmet usmernenia

- 1) Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (ďalej len „ÚPVII“) v záujme zabezpečenia jednotného postupu pri plnení povinností povinných osôb¹ vyplývajúcich z § 49 až 55 Zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon e-Gov“) vydáva toto metodické usmernenie, ktorého účelom je:
 - a) usmernenie postupu orgánov verejnej moci (ďalej len „OVM“) pri zaraďovaní referenčných údajov do zoznamu referenčných údajov vo väzbe na referenčné registre definované v § 51 Zákona e-Gov,
 - b) usmernenie postupu OVM pri používaní hodnôt referenčných údajov,
 - c) usmernenie postupu OVM pri stotožnení vlastných údajov s referenčnými údajmi.
- 2) Toto usmernenie sa týka všetkých údajov objektov evidencie spravovaných v registroch VS.

§ 2

Cieľ zavedenia referenčných registrov

Cieľom zavedenia referenčných registrov je umožniť zdieľanie a využívanie údajov medzi informačnými systémami OVM a ich poskytovanie pre výkon verejnej moci elektronicke. Prostredníctvom referenčných údajov bude zabezpečené:

- a) jednotné používanie referenčných údajov vo všetkých IS VS z pohľadu správnosti a aktuálnosti,
- b) na základe domnienky správnosti referenčných údajov² budú môcť OVM použiť referenčné údaje o subjektoch evidencie pre výkon verejnej moci elektronicke,
- c) použitím referenčných údajov o subjektoch evidencie pre výkon verejnej moci elektronicke bude možné zrušiť povinnosti fyzických a právnických osôb predkladať pre účely správnych a iných konaní informácie, ktoré sú už vedené v referenčných registroch (princíp „jedenkrát a dosť“).

¹ §3 ods. 3 Zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

² § 51 ods. (3) Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov

Druhá časť Pojmy, definície a skratky

§ 3 Zoznam použitých skratiek

DK ÚPVII	Dátová kancelária Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu
IS	Informačný systém
IS CSRÚ	Informačný systém centrálnej správy referenčných údajov
MetalS	Centrálny metainformačný systém verejnej správy
MPIaIU	Modul procesnej integrácie a integrácie údajov
MPK	Medzirezortné pripomienkové konanie
Návrh	Návrh na zaradenie údajov do zoznamu referenčných údajov, označenie referenčných údajov, zdrojových registrov, ako aj všetky zmeny s tým súvisiace podáva správca referenčných údajov prostredníctvom MetalS.
OE	Objekt evidencie
OVM	Orgán verejnej moci
RA	Register adries
RFO	Register fyzických osôb
RPO	Register právnických osôb
RR	Referenčný register
RÚ	Referenčný údaj/údaje
SE	Subjekt evidencie
ÚPVII	Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu
VS	Verejná správa
Zákon e-Gov	Zákon č. 305/2013 Z. z o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov
ZČ	Základné číselníky
ZR	Zdrojový register
ZRÚ	Zoznam referenčných údajov
ZÚ	Zdrojové údaje

§ 4

Základné pojmy a definície vo vzťahu k referencovaniu

V zmysle znenia Zákona e-Gov a Zákona o informačných systémoch verejnej správy³ sa rozumie:

- 1) **Povinná osoba.** zodpovedá za vytváranie, správu a rozvoj IS VS. Je správcom zabezpečujúcim výkon VS na určenom úseku VS. Povinnými osobami na účely zákona sú:
 - a) ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy,
 - b) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky, Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, Úrad pre reguláciu sieťových odvetví a iné štátne orgány,
 - c) obce a vyššie územné celky,
 - d) Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky, Kancelária prezidenta Slovenskej republiky, Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky, Kancelária Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Kancelária Súdnej rady Slovenskej republiky, Kancelária verejného ochrancu práv, Úrad komisára pre deti, Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, Ústav pamäti národa, Sociálna poisťovňa, zdravotné poisťovne, Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Rozhlas a televízia Slovenska, Rada pre vysielanie a retransmisiiu,
 - e) právnické osoby v zriaďovateľskej alebo zakladateľskej pôsobnosti povinných osôb uvedených v písmenách a) až d),
 - f) komory regulovaných profesií a komory, na ktoré je prenesený výkon verejnej moci s povinným členstvom,
 - g) fyzické osoby a iné právnické osoby, ako sú uvedené v písmenách a) až f) okrem Národnej banky Slovenska, na ktoré je prenesený výkon verejnej moci alebo ktoré plnia úlohy na úseku preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitného predpisu,
 - h) záujmové združenie právnických osôb DataCentrum elektronizácie územnej samosprávy Slovenska, ktorého jedinými členmi sú Ministerstvo financií Slovenskej republiky a Združenie miest a obcí Slovenska.
- 2) **Výkon verejnej moci** je konanie OVM v rozsahu podľa osobitných predpisov, vo veciach práv, právom chránených záujmov a povinností fyzických osôb alebo právnických osôb.
- 3) **Register** je miesto elektronického uchovávaní objektov evidencie, ktoré vytvára, uchováva a vykonáva vo vzťahu k nim ďalšie úkony OVM v rámci svojej pôsobnosti a podľa osobitných predpisov.
- 4) **Subjekt evidencie** je osoba, vec, právo, povinnosť alebo skutočnosť, údaje o ktorých sú predmetom evidovania OVM v rámci jeho pôsobnosti podľa osobitných predpisov (*napr. subjektom evidencie je reálna fyzická osoba o ktorej podľa osobitného predpisu⁴ eviduje údaje MV SR v Registri fyzických osôb*).
- 5) **Objekt evidencie** je množina údajov o subjekte evidencie, ktorá je predmetom evidovania OVM v rámci jeho pôsobnosti podľa osobitných predpisov a ktorá je jednoznačne identifikovaná identifikátorom objektu evidencie (*napr. objektom evidencie je dátový záznam o fyzickej osobe podľa osobitného predpisu⁴ v Registri fyzických osôb*).
- 6) **Referenčný údaj** je údaj OE, ktorý je uvedený v zozname referenčných údajov (<https://metais.vicpremier.gov.sk/refregisters/list?page=1&count=20>)..
- 7) **Referenčný register** je register, ktorý je uvedený v zozname referenčných údajov.
- 8) **Zoznam referenčných údajov** obsahuje ako referenčné údaje také údaje objektu evidencie, ktoré sú vo vzťahu k subjektu evidencie jedinečné, a taký register ako referenčný, v ktorom

³ Zákon č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

⁴ Zákon 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky

je podľa osobitných predpisov k týmto údajom ustanovená domnienka správnosti. V zozname referenčných údajov musí byť každý referenčný údaj priradený k referenčnému registru a každý referenčný register musí byť priradený aspoň k jednému referenčnému údaju. Zoznam referenčných údajov vedie ÚPVII⁵.

- 9) **Domnienka správnosti** je ustanovená k údajom referenčného registra podľa osobitných predpisov a preto:
 - a) ak osobitný predpis neustanovuje inak, hodnota referenčného údaju sa považuje za úplnú a zodpovedajúcu skutočnosti, kým nie je preukázaný opak,
 - b) proti osobe, ktorá sa v dobrej viere spolieha na hodnotu referenčného údaju, nemôže iná osoba namietat, že táto hodnota nie je úplná alebo nezodpovedá skutočnosti, ak osobitný predpis neustanovuje inak.
- 10) **Zdrojovým údajom** je údaj objektu evidencie, ktorý je vedený v zdrojovom registri, je vo vzťahu k subjektu evidencie jedinečný a zo zdrojového registra je poskytovaný do referenčného registra, kde je vedený ako referenčný údaj.
- 11) **Zdrojovým registrom** register ustanovený osobitným predpisom, ak obsahuje aspoň jeden zdrojový údaj.
- 12) **Hodnotou údaj** je neprázdna a konečná postupnosť znakov, ktoré údaj obsahuje alebo prázdny údaj.
- 13) **Referencovaním** použitie údaj objektu evidencie v podobe, ktorá je zhodná s podobou, v ktorej je referenčný údaj vedený v referenčnom registri.
- 14) **Správcom registra** OVM, ktorý podľa osobitného predpisu register vedie (napr. §4 ods. 1) zákona č. 125/2015 Z.z. o registri adries,).
- 15) **Registrátorom** OVM, ktorý je podľa osobitného predpisu oprávnený zapisovať, meniť a vymazávať údaje objektov evidencie z registra.
- 16) **Registrátorom referenčného registra** je registrátor registra, ktorý je uvedený v „Zozname referenčných údajov“ (<https://metais.vicepremier.gov.sk/refregisters/list?page=1&count=20>).
- 17) **Správcom referenčného registra** je správca registra, ktorý je uvedený v „Zozname referenčných údajov“ (<https://metais.vicepremier.gov.sk/refregisters/list?page=1&count=20>).
- 18) **Stotožnením údajov** sa rozumie jednoznačné priradenie hodnôt údajov k subjektu evidencie v registri a následné logické priradenie k tomu istému subjektu evidencie v referenčnom registri prostredníctvom identifikačného údaj, ktorým je identifikátor osoby alebo iný identifikátor referenčného údaj určený správcom referenčného registra. Účelom stotožnenia údajov je jednoznačné potvrdenie vzťahu medzi objektom evidencie a subjektom evidencie v registri a identifikovanie subjektu evidencie v registri a v referenčnom registri, a to najmä na účely následného bezchybného referencovania.
- 19) **Modul procesnej integrácie a integrácie údajov** patrí medzi „spoločné moduly“⁶. OVM sú pri výkone verejnej moci elektronicky na zabezpečenie činností, ktoré predmetné moduly zabezpečujú, povinné používať spoločné moduly. Ak ide o používanie referenčných údajov a základných číselníkov, OVM sú pri vzájomnej elektronickej komunikácii, vrátane elektronickej komunikácie pri výkone verejnej moci elektronicky, povinné používať spoločný modul procesnej integrácie a integrácie údajov; inak sú oprávnené používať spoločný modul⁷. Správcom Modulu procesnej integrácie a integrácie údajov (ďalej len ako „MPIIÚ“) – podľa § 10 odseku 11 Zákona e-Gov je ÚPVII. Služby MPIIÚ podľa § 10 odseku 11 písm. d) a e) Zákona e-Gov sú realizované informačným systémom Centrálnej správy referenčných údajov (ďalej len ako „IS CSRÚ“)

⁵ <https://metais.vicepremier.gov.sk/refregisters/list?page=1&count=20>

⁶ §10; ods. 3 písm. h); Zákona č. 305/2013 Z. z o e-Governmente

⁷ §10; odst. (2); Zákona č. 305/2013 Z. z o e-Governmente

- 20) **Centrálny model údajov verejnej správy** je množina ontológií, ktorá sa používa pri opise dátových prvkov verejnej správy, a ktorá je vyjadrením sémantických vzťahov medzi dátovými prvkami, vyjadrenými prostredníctvom jednotných referencovateľných identifikátorov; je zverejnený v centrálnom MetaIS.
- 21) **Jednotný referencovateľný identifikátor** je globálny, unikátny identifikátor dátových prvkov a entít prostredníctvom URI. Komplexná definícia je uvedená v § 46 Výnosu MF SR č. 55/2014 Z. z. o štandardoch.

Tretia časť

Postup OVM pri zarad'ovaní referenčných údajov do zoznamu referenčných údajov

§ 5

Postup zarad'ovania referenčných údajov do zoznamu referenčných údajov

- 1) Postup zarad'ovania referenčných údajov do zoznamu referenčných údajov začne na základe podaného návrhu na ÚPVII. Údaje sa stávajú referenčnými zverejnením v Zozname referenčných údajov vedenom ÚPVII.
- 2) Zoznam referenčných údajov obsahuje:
 - a) názov referenčného registra,
 - b) správcu referenčného registra a registrátora referenčného registra,
 - c) označenie referenčných údajov z tohto referenčného registra,
 - d) údaj o tom, ktoré referenčné údaje sú získavané zo zdrojových registrov a určenie tohto vzťahu,
 - e) oprávnenie správcu referenčného registra na udeľovanie prístupu k referenčným registrom.
- 3) Zmeny v zozname RÚ vykonáva ÚPVII v štruktúrovanej podobe a podľa aktuálnej potreby. Návrh na zaradenie registrov do zoznamu RÚ, označenie RÚ, zdrojových registrov, ako aj všetky zmeny s tým súvisiace podáva správca RR prostredníctvom centrálného metainformačného systému verejnej správy (ďalej ako „MetaIS“) a ÚPVII o návrhu informuje na ústrednom portáli (ďalej ako „Návrh“). ÚPVII návrh zverejňuje na pripomienkovanie OVM a iným osobám spôsobom, akým sa zverejňujú návrhy všeobecne záväzných právnych predpisov. Zoznam RÚ ÚPVII sprístupňuje v MetaIS, na ústrednom portáli a na svojom webovom sídle. Zmeny v zozname RÚ sa vykonávajú tak, aby boli účinné najskôr tri mesiace odo dňa predloženia Návrhu.

§ 6

Postup vyhlasovania referenčných údajov

- 1) Postup vyhlasovania referenčného údaju prebieha v nasledovných krokoch:
 - 1.1. Zaradenie referenčného registra do plánu (minimálne T-6 mesiacov)
 - 1.2. Detailná špecifikácia referenčných údajov
 - 1.3. Overenie podmienok pre vyhlásenie referenčného registra
 - 1.4. Pripomienkovanie návrhu na vyhlásenie referenčných údajov (minimálne T-3 mesiace)
 - 1.5. Vyhlásenie referenčných údajov (čas T)
 - 1.6. Lehota na stotožnenie údajov s referenčnými údajmi (T+12 mesiacov)
- 2) DK ÚPVII vytvára, aktualizuje a zverejňuje plán vyhlasovania referenčných údajov, v ktorom sú pre každý referenčný register uvedené lehoty splnenia krokov podľa bodu 1), alebo plánované hodnoty splnenia týchto krokov.
- 3) Referenčný register, alebo jeho modifikáciu, DK ÚPVII zaradí do plánu na základe podnetu. Podnet na vyhlásenie údajov za referenčné môže zaevidovať na ÚPVII:
 - a) OVM, ktorá je povinnou osobou pre IS v ktorom sú potenciálne RÚ evidované,
 - b) OVM, ktorý tento údaj používa,
 - c) samotné ÚPVII na základe vlastných poznatkov alebo analýz.
- 4) Evidenciu podnetov na vyhlásenie údajov za referenčné vykonáva DK ÚPVII.

- 5) O evidovaných podnetoch na vyhlásenie RÚ a požiadavkách na zmeny rozsahu k už vyhláseným RÚ informuje DK ÚPVII na ústrednom portáli v rámci Plánu vyhlasovania RÚ. O prijatých podnetoch od OVM používajúcich potenciálne referenčné údaje a podnetoch iniciovaných samotným ÚPVII kontaktuje ÚPVII, ešte pred ich zverejnením v Pláne vyhlasovania RÚ, správcu údajov so žiadosťou o jeho stanovisko.
- 6) Pri určovaní termínov v pláne vyhlasovania referenčných údajov DK ÚPVII
 - a) prihliada na technické možnosti správcu RÚ a stav kvality kandidátov na RÚ
 - b) určuje priority jednotlivých referenčných údajov
 - c) priebežne monitoruje a vyhodnocuje pripravenosť povinných osôb na podanie návrhu na vyhlásenie údajov za referenčné,
- 7) ÚPVII koordinuje resp. zabezpečuje financovanie implementácie vyhlasovania RÚ a ich poskytovania prostredníctvom MPIaIU.
- 8) Správcovia registrov vykonávajú analýzu údajov v IS VS v ich správe s cieľom identifikovania potenciálnych RÚ.

§ 7

Detailná špecifikácia referenčných údajov

- 1) DK ÚPVII v spolupráci so správcom referenčného registra stanoví:
 - a) rozsah údajov ktoré majú byť vyhlásené za referenčné
 - b) štruktúru referenčných údajov a zabezpečí ich zaradenie do Centrálného modelu údajov
 - c) jednotný referencovateľný identifikátor pre príslušný objekt evidencie
- 2) V zmysle ods. 1 bodu a) je možné definovať rozsah referenčných údajov nasledovnými spôsobmi:
 - Horizontálny rozsah RÚ OE (tzn. rozsah RÚ pre OE):
v rámci celkového datasetu daného OE sú vymenované názvy dátových atribútov OE, ktorých údaje sú vyhlásené za referenčné. Ak nie je vo vertikálnom rozsahu OE ustanovené inak, je považované, že údaje vo vymenovaných dátových atribútov OE sú referenčné v rozsahu všetkých záznamov OE (Príklad: Pre OE „Uchádzač o zamestnanie“ sú za RÚ vyhlásené, zo všetkých dostupných dátových objektov v registri, iba nasledovné dátové objekty: „Dátum zaradenia uchádzača o zamestnanie do evidencie uchádzačov o zamestnanie“ a „Dátum vyradenia uchádzača o zamestnanie z evidencie uchádzačov o zamestnanie“).
 - Vertikálny rozsah RÚ OE (tzn. rozsah OE pre ktoré sú zadané RÚ):
v rámci celkového rozsahu záznamov OE je možné pomocou definície vymedziť jednoznačnú podmnožinu OE, ktoré sú považované za referenčné v zmysle horizontálneho rozsahu (Príklad: Pre OE Právnická osoba (v RPO) sa k existujúcemu horizontálnemu rozsahu (38 typov dátových objektov) doplní definícia vertikálneho rozsahu, kde budú za RÚ vyhlásené iba OE za Právnické osoby, ktoré majú v dátovom objekte „Právna forma“ napr. hodnotu: 111 – Verejná obch. spoločnosť a 112 – Spoločnosť s ručením obmedzeným).
- 3) Zadané „vertikálneho rozsahu“ v zmysle ods. 2 môžu navrhovať povinné osoby, ktoré nedokážu v určenom prechodnom období garantovať dostupnosť alebo kvalitu údajov všetkých typov OE v RR.
- 4) Dátová kancelária na ÚPVII (ďalej iba „DK ÚPVII“) predloží návrh jednotného referencovateľného identifikátora pre daný referenčný údaj a predloží ho prostredníctvom svojho zástupcu na štandardizačnej pracovnej skupine PS1 Dátové štandardy. Každý referenčný údaj musí mať priradený jednotný referencovateľný identifikátor.
- 5) DK ÚPVII predloží návrh začlenenia referenčného údaje do Centrálného modelu údajov a predloží ho prostredníctvom svojho zástupcu na štandardizačnej pracovnej skupine PS1

Dátové štandardy. Každý referenčný údaj musí byť začlenený do Centrálného modelu údajov verejnej správy.

§ 8

Overenie podmienok pre vyhlásenie referenčného registra.

- 1) Pred vyhlásením musí referenčný register spĺňať nasledovné podmienky
 - a) oprávnenosť vyhlásiť údaje za referenčné
 - b) overenie kvality údajov registra
 - c) domnienka správnosti údajov v registri
 - d) „koordinačné mechanizmy na zabezpečenie povinností vyplývajúcich zo Zákona o eGov“
 - e) údaje sú poskytované do MPIIÚ
- 2) Aktivity podľa bodu 1) vykoná správca registra, po jeho zaradení do plánu vyhlasovania referenčných údajov.
- 3) Overenie kvality údajov sa vykoná auditom. Tie údaje, ktoré majú byť vyhlásené za referenčné, musia mať zaistenú dostatočnú aktuálnosť a úplnosť. Audit je možné vykonať buď internými kapacitami u správcu registra, u ktorého posúdi kvalitu údajov útvar / osoba nezávislá od vecne príslušného útvaru spravujúceho údaje v registri (obvykle dátový kurátor), alebo tiež treťou stranou, ktorou môže byť Dátová kancelária ÚPVII. O výsledku auditu informuje správca registra prostredníctvom verejne dostupného portálu.
- 4) Identifikácia domnienky správnosti údajov v registri sa vykoná uvedením osobitného predpisu, v ktorom je ustanovená domnienka správnosti k týmto potenciálnym RÚ.
- 5) Pod koordinačné mechanizmy na zabezpečenie povinností vyplývajúcich zo Zákona e-Gov patrí napr. nastavenie procesu pre opravu hodnôt referenčných údajov a zdrojových údajov, a tiež stotožnenie potenciálnych RÚ voči iným RR (napr. RPO, RFO, RA). Tieto procesy zabezpečí správca potenciálnych referenčných údajov vo svojej vlastnej kompetencii a tiež vo vzťahoch s organizáciami, ktoré majú kompetencie k potenciálnym RÚ, napr. sú povinnými osobami spravujúcimi zdrojové registre.
- 6) Zabezpečia dostupnosť potenciálnych RÚ na ich poskytovanie prostredníctvom MPIaIU:
 - a) technicky, prostredníctvom použitia aplikačnej služby pre zápis a aktualizáciu RÚ do MPIaIU.
 - b) formálne, prostredníctvom podpisu dohôd o integračnom zámere a tiež dohôd SLA pre garantovanie prevádzkových parametrov poskytovania údajov.
- 7) V rámci posudzovania oprávnenosti vyhlásiť údaje za referenčné sa posudzuje:
 - a) splnenie legislatívnej podmienky⁸, tzn. či sa jedná o také údaje OE, ktoré sú vo vzťahu k SE jedinečné, a taký register ako referenčný, v ktorom je podľa osobitných predpisov k týmto údajom ustanovená domnienka správnosti,
 - b) preukázanie, že existujú iné OVM než je OVM ktoré je správcom údajov, ktoré potrebujú údaje pre výkon verejnej moci, alebo pre administratívne úkony súvisiace s jeho činnosťou,
 - c) že údaj má charakter stavu alebo výsledku aktivít subjektu evidencie, teda má k danému dátumu jednoznačnú hodnotu alebo jej interpretáciu,
 - d) navrhované údaje sú evidované v dostupnom elektronickom registri, prostredníctvom formálne zadefinovanej štruktúry a je možné ich poskytovať pre referencovanie,

⁸ § 51 ods. (3) Zákona č. 305/2013 Z. z o e-Governmente

- e) povinná osoba preukázala po technickej aj formálnej stránke schopnosť poskytovať potenciálne RÚ do MPIaIU, tým že je k tomuto modulu pripojená formou dátovej integrácie.
- 8) DK ÚPVII na základe návrhu realizuje pripomienkovanie a konzultácie k návrhu:
- a) s pracovnou skupinou „PS Lepšie dáta“ zriadenou ÚPVII,
 - b) s povinnou osobou príslušného registra. V prípade existencie zdrojových registrov môže DK ÚPVII, vyzvať na účasť pri posudzovaní návrhu aj ďalšie povinné osoby. Výsledkom pripomienkovania a konzultácií môže byť doplnenie alebo úprava návrhu, ktoré si všetky zúčastnené strany odsúhlasia.

§ 9

Pripomienkovanie a schválenie návrhu na vyhlásenie referenčných údajov

- 1) DK ÚPVII návrh zverejní na pripomienkovanie OVM a iným osobám spôsobom, akým sa zverejňujú návrhy všeobecne záväzných právnych predpisov, tzn. ÚPVII pre návrh realizuje medzirezortné pripomienkové konanie (ďalej iba „MPK“).
- 2) Po zapracovaní pripomienok z MPK v spolupráci s povinnou osobou príslušného registra DK ÚPVII návrh schváli.
- 3) Po schválení návrhu ÚPVII zverejní aktuálny Zoznam referenčných údajov v MetaIS. Referenčné údaje musia spĺňať parametre podľa štandardu⁹ a identifikáciu subjektu, ku ktorému sa viažu a podľa ktorého sa vyhľadávajú a stotožňujú referenčné údaje.

§ 10

Povinnosti správcu a registrátora RR a ZR

- 1) **Správca RR¹⁰** okrem povinností podľa osobitných predpisov:
 - a) zabezpečuje správu a prevádzku registra a zodpovedá za bezpečnosť a ochranu pred neoprávneným prístupom k spracovávaným a uchovávaným údajom a pred ich zneužitím a stratou,
 - b) zabezpečuje dostupnosť registra a poskytovanie jeho funkcií a bezodplatné sprístupnenie údajov pre OVM a za podmienok podľa osobitných predpisov aj iným oprávneným osobám,
 - c) vedie záznamy o udalostiach súvisiacich s prevádzkou registra, a to najmä o bezpečnostných incidentoch, o prístupoch do informačného systému, zmenách nastavení oprávnenia a zmenách RÚ,
 - d) zabezpečuje technickú dostupnosť hodnôt RÚ OE ostatným IS VS¹¹ bezodkladne po ich zápise alebo zmene a bezodkladne po výmaze zabezpečuje dostupnosť informácie o výmaze hodnoty údajov OE, a tiež zverejňuje na ústrednom portáli informáciu o spôsobe a periodicite plnenia tejto povinnosti,
 - e) uchováva najmenej po dobu desiatich rokov údaje o čase a spôsobe vzniku, zmeny a zániku hodnôt referenčných údajov, ako aj identifikátor osoby, ktorá ich uskutočnila, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

⁹ Príloha č. 2 výnosu ministerstva financií Slovenskej republiky č. 55/2014 Z. z. o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy v znení neskorších predpisov.

¹⁰ § 54 ods. (1) Zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente

¹¹ § 2 písm. b) Zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy

- 2) **Registrátor RR¹²** zodpovedá od okamihu, keď sú hodnoty RÚ v jeho dispozícii, za to, že hodnoty RR sú úplné a zodpovedajú stavu, ktorý je v RR zapísaný. Ak sú hodnoty RÚ zapisované, menené alebo vymazávané:
- a) na podnet oprávnenej osoby podľa osobitného predpisu, zodpovedá registrátor referenčného registra podľa prvej vety v rozsahu, v akom je podľa osobitného predpisu povinný skúmať ich úplnosť a pravdivosť,
 - b) na základe poskytnutých ZÚ, zodpovedá registrátor RR podľa prvej vety v rozsahu, v akom sa ZÚ dostali do jeho dispozície.
- 3) Ak sú ZÚ po zápise, zmene či výmaze zo ZR poskytované spôsobom a v lehotách podľa osobitného predpisu referenčnému registru na účely zápisu, zmeny alebo výmazu v ňom, pričom v RR sú vedené ako referenčné údaje,
- a) **Správca zdrojového registra** je povinný zabezpečiť, aby hodnoty ZÚ poskytnutých RR zodpovedali hodnotám ZÚ zapísaných v ZR, a zodpovedá za tento súlad hodnôt údajov do momentu, kým sa dostanú do dispozície registrátora RR,
 - b) na účely poskytovania údajov zo ZR referenčnému registru sa na správcu ZR vzťahuje povinnosť zabezpečiť technickú dostupnosť hodnôt ZÚ OE bezodkladne po ich zápise alebo zmene a bezodkladne po výmaze zabezpečuje dostupnosť informácie o výmaze hodnoty údajov OE, a tiež zverejňuje na ústrednom portáli informáciu o spôsobe a periodicite plnenia tejto povinnosti a
 - c) **správca zdrojového registra** a **registrátor referenčného registra** sú vo vzájomnej súčinnosti povinní zabezpečiť, aby ZÚ a na ich základe zapísané, zmenené alebo vymazané RÚ boli vedené s rovnakými hodnotami v zdrojovom registri aj v referenčnom registri.
- 4) **Správca referenčného registra** a **správca zdrojového registra** sú povinní zabezpečiť, aby pri vytváraní a zmene OE boli používané základné číselníky podľa osobitného predpisu.¹³

¹² § 54 ods. (2) Zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente

¹³ § 2 ods. 1 písm. h) Zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy.

Štvrtá časť

Používanie hodnôt referenčných údajov, stotožnenie vlastných údajov s referenčnými údajmi

§ 11

Používanie hodnôt referenčných údajov

Zákon e-Gov¹⁴ referencovanie definuje ako použitie údajov OE v podobe, ktorá je zhodná s podobou, v ktorej je referenčný údaj vedený v RR. Pričom používanie je definované ako používanie hodnôt referenčných údajov medzi registrami automatizovaným spôsobom (tzn. dátovou integráciou bez použitia ustanovenia o poskytovaní elektronických odpisov z IS VS, a nutnosti elektronického podpísania použitých RÚ).

1) Povinnosti registrátora registra pri referencovaní:

Registrátor registra, v ktorom sa evidujú medzi údajmi OE aj také údaje, ktoré sú referenčnými údajmi, je v zmysle Zákona e-Gov¹⁵ povinný:

1.1) Hodnoty týchto údajov OE referencovať, okrem nasledovných výnimiek:

- a) registrátor referenčného registra nereferencuje hodnoty RÚ, ktoré sú vedené v referenčnom registri, ktorého je registrátorom (*tzn. výnimka ošetruje situáciu aby registrátor nemal povinnosť referencovať sám seba*),
- b) registrátor zdrojového registra nereferencuje hodnoty tých RÚ, ktoré sú referenčným registrom získavané poskytnutím zdrojových údajov z tohto zdrojového registra (*tzn. referencovanie sa netýka vzťahov zdrojový register vs. referenčný register, výnimka ošetruje situáciu, keď by mal registrátor zdrojového registra spätne referencovať svoje vlastné údaje ktoré poskytol do RR*),
- c) ak pri zápise, zmene alebo výmaze zdrojového údajov vykonal referencovanie registrátor zdrojového registra, nie je registrátor referenčného registra povinný vykonať k hodnotám toho istého údajov referencovanie pri jeho zápise, zmene alebo výmaze z referenčného registra (*Príklad: ak obchodný register vykoná referencovanie adresy sídla právnickej osoby voči RA a zreferencované údaje preberie RPO, potom RPO už nemusí referencovať údaje adresy sídla právnickej osoby. ZR a RR si však musia technicky alebo formálne ošetriť kto je zodpovedný za referencovanie adries.*).

1.2) Referencovanie vykonávať automatizovaným spôsobom, pričom na účely referencovania sa nepoužijú ustanovenia o poskytovaní elektronických odpisov z informačných systémov verejnej správy podľa osobitného predpisu¹⁶.

1.3) Ak referencovaním dôjde k zmene alebo k výmazu hodnôt údajov OE, registrátor je povinný takúto zmenu alebo výmaz vykonať v ním vedenom registri vždy z vlastnej iniciatívy, a to bez návrhu na zápis, zmenu alebo výmaz údajov podľa osobitného predpisu.

1.4) Referencovanie je realizované prostredníctvom použitia referencovateľného identifikátora.

¹⁴ §49, písm. h); Zákona č. 305/2013 Z. z o e-Governmente

¹⁵ §52; Zákona č. 305/2013 Z. z o e-Governmente

¹⁶ § 7 ods. 2 zákona č. 275/2006 Z. z. v znení zákona č. 305/2013 Z. z.

2) Povinnosti OVM pri referencovaní:

Ak sa pri výkone verejnej moci zisťujú, preukazujú alebo inak spracúvajú údaje, ktoré sú referenčnými údajmi, je OVM povinný referencovať príslušné hodnoty RÚ. OVM je na účely udržiavania aktuálneho stavu registrov, ktoré vedie, oprávnený referencovať hodnoty referenčných údajov aj priebežne pri ich zmenách v referenčnom registri.

3) Koncept referencovania

3.1) Ak sa jedná o register v ktorom eviduje medzi údajmi OE aj také údaje, ktoré sú referenčnými údajmi z iného RR, potom povinná osoba:

3.1.1) Zabezpečí proces iniciálneho stotožnenia objektov evidencie registra s objektami evidencie RR, ktorého sa RÚ týkajú. Výsledkom stotožnenia je pre OE uložený referencovateľný identifikátor OE voči RR. Detailnejší postup stotožnenia je uvedený v § 12 – Stotožnenie údajov s referenčnými údajmi.

3.1.2) Zabezpečí priebežný proces prevádzkového stotožnenia nových OE registra a uloženia ich referencovateľných identifikátorov.

3.1.3) Zabezpečí automatizovaným spôsobom aktualizáciu RÚ v registri voči RR a to spôsobom zodpovedajúcim požiadavkám aktuálnosti údajov pre potreby agend, ktoré register používajú. Tu treba brať ohľad hlavne na zákonnú povinnosť, že RÚ musí mať pri použití podobu, ktorá je zhodná s podobou, v ktorej je RÚ vedený v RR. Podľa charakteru RÚ je možné napr.:

- a) v prípadoch dynamických zmien RÚ overovať aktuálnu hodnotu RÚ konkrétneho OE priamo v čase jeho použitia,
- b) v iných prípadoch je postačujúce definovať synchronizačný interval aktualizácie, ktorý zodpovedá charakteru aktuálnosti RÚ OE,
- c) aktualizovať údaje akonáhle je nová hodnota RÚ dostupná; tento prístup má byť preferovaný ak existuje služba aktívne oznamujúca zmeny hodnôt RÚ, napr. pomocou inkrementálnych zmenových dávok, alebo zasielaním notifikácií o zmenách; tento prístup musí byť použitý vždy ak ide o zmeny v osobných údajoch¹⁷, ak povinná osoba tento údaj zo svojej evidencie poskytuje alebo sprístupňuje ďalším osobám, alebo ak zmena hodnoty RÚ vyvolá určité konanie povinnej osoby

3.1.4) Pri vstupe nových údajov do registra sa stotožnenie s RR vykoná ešte pred zápisom údajov do registra. Špecificky, ak vstup údajov do registra je realizovaný na základe interakcie s osobou, je potrebné od nej získať všetky údaje potrebné na stotožnenie, resp. v rozsahu ako umožňujú osobitné predpisy.

3.2) Ak sa nejedná o referencovanie v registri ale o iné používanie RÚ (napr. výkon verejnej moci, referencovanie v prevádzkových evidenciách, preukazovanie skutočností, vystavovanie úradných dokumentov a rozhodnutí, predvyplňanie formulárov, atď.) je možné postupovať nasledovne:

- a) Ak je to pre povinnú osobu implementačne a prevádzkovo výhodnejšie môže postupovať spôsobom ako sa postupuje v prípade registra (vid. vyššie). Jedná sa hlavne o povinné osoby, ktoré vedú elektronické evidencie, v ktorých už majú záznamy obsahujúce údaje o subjektoch evidencie, ktoré využívajú pre vlastné agendy alebo pre prevádzkovo administratívne účely. Takto evidované záznamy OE je možné proaktívne udržiavať stotožnené voči OE RR, čím sa zefektívňuje samotný proces referencovania.

¹⁷ Vyplýva z požiadavky na spracúvanie správnych osobných údajov, vid'. napr. §9 zákona č.18/2018 Z.z.

- b) Ak sa nepostupuje podľa písm. a) vyššie, potom povinná osoba musí vždy pred získaním RÚ z RR vykonať stotožnenie subjektu evidencie.
- 3.3) Povinné osoby pri implementácii referencovania postupujú v zmysle § 13 - Implementačný postup pre realizáciu referencovania.

§ 12

Stotožnenie údajov s referenčnými údajmi¹⁸

- 1) Stotožnením údajov sa rozumie jednoznačné priradenie hodnôt údajov k subjektu evidencie v registri a následné logické priradenie k tomu istému subjektu evidencie v referenčnom registri prostredníctvom identifikačného údaju, ktorým je identifikátor osoby alebo iný identifikátor referenčného údaju určený správcom referenčného registra. Účelom stotožnenia údajov je jednoznačné potvrdenie vzťahu medzi objektom evidencie a subjektom evidencie v registri a identifikovanie subjektu evidencie v registri a v referenčnom registri, a to najmä na účely následného bezchybného referencovania.
- 2) Stotožnenie údajov zabezpečuje v období jedného roka odo dňa ustanovenia registra za referenčný register správca takého registra, ktorý údaje z tohto referenčného registra referencuje. Na účely stotožnenia údajov si správca registra a správca RR poskytujú nevyhnutnú súčinnosť.
- 3) Po technickej stránke môže správca registra na vykonanie stotožnenia využiť cloudové služby dátovej kvality ktoré poskytuje IS CSRÚ vo vládnom cloude:

sluzba_is_49259	Asistované poskytnutie výpisu o kontrole kvality referencovaných údajov voči referenčným údajom Informačného systému CSRÚ	Inštitúcia verejnej správy získa z IS CSRÚ elektronický výstup vo forme výpisu o kontrole vnútorných pravidiel referencovaných údajov voči referenčným údajom podľa definovaných pravidiel, a to výpis stotožnených referenčných údajov a výpis nesúladi s uvedením chybového kódu a označením dôvodu nesúladu, vrátane duplicit v režime asistovaného potvrdzovania navrhnutého stotožnenia	https://metais.vicepremier.gov.sk/detail/AS/58492af0-8f06-4710-9704-86547093430d/cimaster?tab=summaringCart
sluzba_is_49258	Poskytnutie výpisu o kontrole kvality referencovaných údajov voči referenčným údajom Informačného systému CSRÚ	Služba poskytne subjektu – inštitúcii verejnej správy elektronický výstup vo forme výpisu o kontrole vnútorných pravidiel referencovaných údajov voči referenčným údajom podľa definovaných pravidiel	https://metais.vicepremier.gov.sk/detail/AS/b2e15f03-3001-4d58-9d97-15d922d64c1d/cimaster?tab=summaringCart

- 4) Ak je to na stotožnenie údajov nevyhnutné a informácie nie je možné získať iným spôsobom, správca registra vyzve osobu, ktorej sa objekt evidencie týka, na poskytnutie informácií potrebných na stotožnenie údajov a určí jej lehotu na ich oznámenie, ktorá nesmie byť kratšia ako tri mesiace. Ak je doručenie výzvy osobe neúspešné, správca registra zverejňuje najmenej po dobu šiestich mesiacov túto výzvu na svojom webovom sídle a na ústrednom portáli, ak ide o právnickú osobu alebo podnikateľa, aj v Obchodnom vestníku najmenej trikrát po dobu šiestich mesiacov, a ak to považuje za účelné, aj inými prostriedkami. Na doručovanie sa použijú ustanovenia o elektronickom doručovaní Zákona e-Gov, pričom ak sa postupuje podľa § 31 ods. 2 a § 31a, na doručovanie sa použijú ustanovenia všeobecného predpisu

¹⁸ §54a ods. (3) Zákona č. 305/2013 Z. z o e-Governmente

o správnom konaní, ak osobitný predpis upravujúci vedenie príslušného registra neustanovuje inak.

- 5) Ak ide o subjekt evidencie, ktorým je právnická osoba alebo podnikateľ, vo vzťahu ku ktorým nebolo možné stotožniť údaje a ktoré nereagovali ani na výzvy, a zároveň je možné odôvodnene predpokladať, že táto právnická osoba alebo podnikateľ už neexistuje alebo nevykonáva činnosť, správca registra pri tomto subjekte evidencie vyznačí v registri, že ide o subjekt evidencie, ktorého totožnosť nie je možné potvrdiť. Vyznačenie je možné vykonať najskôr po uplynutí deviatich mesiacov odo dňa doručenia výzvy, a ak bolo doručenie výzvy neúspešné, odo dňa prvého zverejnenia výzvy v Obchodnom vestníku.
- 6) Vyznačenie v registri podľa predchádzajúceho odseku je dôvodom na zrušenie právnickej osoby podľa osobitného predpisu alebo na zrušenie oprávnenia na podnikanie podľa osobitného predpisu.

§ 13

Implementačný postup pre realizáciu referencovania

- 1) V zmysle Zákona e-Gov, ak ide o používanie referenčných údajov a základných číselníkov, OVM sú pri vzájomnej elektronickej komunikácii, vrátane elektronickej komunikácie pri výkone verejnej moci elektronickej, povinné používať spoločný modul procesnej integrácie a integrácie údajov (MPIaIÚ). Zároveň sú OVM oprávnené používať MPIaIÚ aj na iné účely¹⁹.
- 2) Funkčnosť integrácie údajov v rámci MPIaIÚ zabezpečujú služby IS CSRÚ vo vládnom cloude.

3) Implementačný postup pre poskytovanie RÚ

Poskytovanie RÚ môže byť realizované buď prostredníctvom služby poskytovateľa alebo cez perzistenciu RÚ v IS CSRÚ. V prípade, že poskytovateľ takúto službu nemá a/alebo ak chce využiť perzistenciu svojich údajov v CSRÚ, tak pre zápis RÚ z RR do IS CSRÚ sa použije služba:

sluzba_is_49251	Zápis údajov do Informačného systému centrálnej správy referenčných údajov verejnej správy	Služba poskytne subjektu – inštitúcii verejnej správy, zápis jej referenčných údajov do IS CSRÚ za účelom ich vzájomnej synchronizácie a odstránenia ich nekonzistencie, vrátane zmeny a vymazania údajov	https://metais.vicepremier.gov.sk/detail/AS/064757ab-136e-48f4-aec3-c82b50e6551a/cimaster?tab=summarizingCart
-----------------	--	---	---

Poskytovateľom RÚ je správca referenčného registra (resp. povinná osoba), ktorého údaje budú prostredníctvom IS CSRÚ dostupné konzumentom na referencovanie.

Správca IS CSRÚ, v spolupráci zo správcom MetaIS, poskytuje poskytovateľovi RÚ súčinnosť a podporné služby pre sprístupnenie služieb IS CSRÚ.

Postup pre pripojenie poskytovateľa do IS CSRÚ je upravený v samostatnom dokumente prístupnom na verejnom portáli: <https://www.vicepremier.gov.sk/sekcije/metodicke-postupy/index.html>.

¹⁹ §10 ods. (2) Zákona č. 305/2013 Z. z o e-Governmente

4) Implementačný postup pre konzumáciu RÚ z IS CSRÚ

Pre konzumáciu RÚ z IS CSRÚ sa používajú služby:

sluzba_is_49253	Poskytnutie údajov z Informačného systému centrálnej správy referenčných údajov na synchronizáciu	Inštitúcia verejnej správy získa z IS CSRÚ elektronický výstup vo forme požadovaných konsolidovaných referenčných údajov na overenie súladu referencovaných údajov evidovaných vo svojom ISVS s referenčnými údajmi.	https://metais.vicepremier.gov.sk/detail/AS/4e0ae3fb-df65-421f-9b5b-1088e9324f28/cimaster?tab=summarizingCart
sluzba_is_49250	Poskytnutie konsolidovaných údajov o subjekte	Služba poskytne z IS CSRÚ konsolidované údaje, ktoré sú o subjekte evidované v ISVS a obsiahnuté v IS CSRÚ podľa zadefinovaného výberu údajov skúmaného subjektu (FO/PO) a podľa formy zvoleného výstupu na portáli (zobrazenie) alebo zaslaním výpisu do elektronickej schránky subjektu.	https://metais.vicepremier.gov.sk/detail/AS/6e0f40f1-eb13-4a8f-a3d8-48246dcb0112/cimaster?tab=summarizingCart

Konzumentom RÚ je OVM alebo iná organizácia, ktorá je povinná alebo oprávnená používať konkrétne referenčné údaje prostredníctvom služieb IS CSRÚ.

Správca IS CSRÚ, v spolupráci so správcou MetaIS, poskytuje konzumentovi RÚ súčinnosť a podporné služby pre sprístupnenie služieb IS CSRÚ.

Postup pre pripojenie konzumenta do IS CSRÚ je uvedený v samostatnom dokumente prístupnom na verejnom portáli: <https://www.vicepremier.gov.sk/sekcie/metodicke-postupy/index.html>.

§ 14 Záverečné ustanovenia

- 1) Toto metodické usmernenie nadobudlo účinnosť dňom zverejnenia na <https://metais.vicepremier.gov.sk/help>.
- 2) Týmto metodickým usmernením sa zrušuje Metodické usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/012027/2016-171.

Ing. Jaroslav Kmeť, v. r.
generálny riaditeľ
sekcie Informačných technológií
verejnej správy